

**Рішення разової спеціалізованої вченої рад
щодо присудження ступеня доктора філософії**

Спеціалізована вчена рада Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя МОН України, м. Ніжин, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії Картушинській Антоніні Володимирівні з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки на підставі прилюдного захисту дисертації «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» за спеціальністю 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) 08 лютого 2024 року.

Картушинська Антоніна Володимирівна, 1982 року народження, громадянка України, освіта повна вища, у 2008 році закінчила Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя і здобула ступінь вищої освіти «Спеціаліст» за спеціальністю «Соціальна педагогіка. Практична психологія». У 2019 році вступила до аспірантури Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя для здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки за спеціальністю 053 Психологія (за предметними спеціальностями).

Роботу виконано в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя МОН України, м. Ніжин, відповідно до наукової теми кафедри загальної та практичної психології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя «Психологічні основи здоров'я» (номер державної реєстрації 0123U102293).

Науковий керівник – Михайлова Оксана Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

За матеріалами дисертації опубліковано 10 одноосібних наукових праць і 1 колективна монографія, а саме: 6 статей – у наукових фахових виданнях, затверджених МОН України, що входять до міжнародних наукометричних баз даних; 4 публікацій – в інших збірниках матеріалів міжнародних наукових конференцій.

Опубліковані роботи цілком відповідають змісту дисертації та її висновкам.

1. Наконечна А. В. Стан емоційної сфери жінок із безпліддям при повторному застосуванні протоколу екстракорпорального запліднення. Науково-практичний загальномедичний журнал «Український медичний часопис». 2018. 6 (2) (128) – XI/XII. URL: https://api.umj.com.ua/wp/wp-content/uploads/2018/12/4720_02.pdf
2. Наконечна А. В. Ефективність когнітивно-поведінкової терапії та психокорекції у жінок. Міжнародний журнал загальної та медичної психології «Медична психологія». 2018. Т. 1. №1. С.123-124. URL: https://medpsyrehab.com.ua/wp-content/uploads/journal_10_2018_1.pdf
3. Nakonechna A. V. MOTHERHOOD AND CULTURAL AND HISTORICAL TRADITIONS. International Scientific Periodical Journal "Modern Scientific Researches». 2020. Issue No13/Part 6. P. 24-29. URL: <file:///C:/Users/nakon/Downloads/49-69-PB.pdf>
4. Наконечна А. В. Материнство та культурно-історичні традиції. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». 2021. Т. 12. № 4. С.83-88. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/15740>
5. Соціальна робота засобами природотерапії із постраждалими внаслідок надзвичайних ситуацій. Колективна монографія. Автори: д-р пед.наук, проф. Сопівник І. В., Будегай В. А., канд.пед.наук

Альтанова О. Б., Демченко І. І., Драчук О. В., Наконечна А. В., Мацола В. А., канд.пед.наук, доц. Міхеєва О. Ю., Федченко К. О., Витриховська О. П. – Київ, 2021. 556 с.// С. 319-419. ISBN 978-617-7986-37-8.URL:

https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u188/kolektivna_monografiya_2021.pdf

6. Наконечна А. В. Перинатальна психологія: емоційне вигорання матері. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». 2022. Т. 13. № 1. С. 109-116. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/hspedagog13%281%29.2022.109-116>
7. Картушинська А. В. Демографічні тенденції в Україні – оцінка материнства. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». 2022. Т. 13. № 3. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/16728>
8. Картушинська А. В. Психологічні складові фертильності у жінок. Науковий журнал «Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія». 2022. Т. 13. № 4 (2022). URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/16800>
9. Картушинська А. В. Здоров'я жінок і війна: проблеми захисту та відновлення. Науковий журнал «Психологічні проблеми». Вірменський державний педагогічний університет ім.Х.Абовяна, факультет психології освіти та соціології, кафедра психології ім. акад. Мртіча Мазманяна: матеріали міжнародної конференції «Соціально-психологічні наслідки війни». (Єреван, 21-22 жовт. 2022р.). Єреван, 2022. №1 (1). С. 39-43. ISSN 2953-7924. URL: <https://aspu.am/website/images/files/PSYCHOLOGICAL-PROBLEMS-N11-ASPU.pdf>

10. Картушинська А. В. Дослідження психологічних станів жінок при порушеннях репродуктивної сфери - програма щодо подолання репродуктивної неповноцінності. Гуманітарні студії: педагогіка, психологія, філософія. 2023. Т. 14. № 2. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/46107>
11. Картушинська А. В. Проблеми ускладненої реалізації репродуктивного потенціалу в сучасній психологічній науці - подолання репродуктивної неповноцінності у жінок. Теорія та практика репродукції людини: матеріали міжнародного симпозиуму (Львів, 26-27 травня 2023р.). Львів, 2023. URL: https://uarm.org.ua/images/download/Programma_A5_preview.pdf

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Папуча Микола Васильович – голова спеціалізованої вченої ради, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри загальної та практичної психології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Дисертаційна робота Картушинської Антоніни Володимирівни на тему «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» є самостійним науковим дослідженням та цілком відповідає науковій кваліфікації здобувача порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою кабінету міністрів України від 12 січня 2022 року № 44. З урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової, освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи дисертантка заслуговує присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Бацилєва Ольга Валеріївна – опонент, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри здоров'я людини, реабілітології і спеціальної психології Харківського національного педагогічного університет імені Г.С.Сковороди.

Зазначила, що дисертанткою у перше здійснено теоретичний аналіз та емпіричне дослідження особливостей психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку з діагнозом безпліддя при повторному застосуванні протоколу екстракорпорального запліднення; уточнено сутність понять «здоров'я», «репродуктивне здоров'я», «фертильність», «жінки репродуктивного віку», «соматичне (фізичне) здоров'я», «безпліддя», «психічне здоров'я», «психологічне здоров'я», «психологічне здоров'я жінок репродуктивного віку» тощо; визначено психологічну характеристику жінок із порушенням репродуктивної сфери та психосоматичні, медико-біологічні аспекти порушень репродуктивної сфери жінок; виокремлено психологічні детермінанти, що сприяють формуванню репродуктивних установок та поліпшують психологічне здоров'я жінок із безпліддям. Достовірність основних наукових положень підтверджується глибоким аналізом емпіричного матеріалу та статистичним опрацюванням експериментальних даних. Це дає підстави стверджувати, що Картушинська Антоніна Володимирівна володіє дослідницьким інструментарієм. Відповідно дисертація Картушинської Антоніни Володимирівни на тему «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» за своєю актуальністю та науково-теоретичним рівнем, новизною постановки та розв'язання проблем, практичним значенням є самостійною закінченою науковою роботою, що відповідає п. 6 «Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою кабінету

міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а дисертантка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Вінс Вікторія Анатоліївна – опонент, кандидат психологічних наук, доцент, завідувачка кафедри практичної психології Університета Григорія Сковороди в Переяславі.

Істотними і важливими здобутками дисертантки є наступні:

- теоретично обґрунтуванні психологічні аспекти здоров'я жінок репродуктивного віку, зокрема проблеми материнства та психосоматичні порушення репродуктивної сфери жінок;
- емпірично досліджені психологічні, фізіологічні та поведінкові механізми безпліддя у жінок репродуктивного віку;
- розроблена та апробована програма психологічної підтримки подолання репродуктивної неповноцінності у жінок;
- обґрунтуванні науково-практичні рекомендації щодо подолання репродуктивної неповноцінності у жінок.

Результати дослідження Антоніни Картушинської є істотним внеском у розвиток психології. Запропонована авторська програма «Психологічний супровід при репродуктивних порушеннях у жінок», позитивно впливатиме на психологічне здоров'я жінок репродуктивного віку, які мають проблеми репродуктивного здоров'я, зокрема діагноз «безпліддя».

Отже, аналіз дисертації та опублікованих праць дає підстави для висновку про те, що дослідження Картушинської Антоніни Володимирівни на тему «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» є

завершеним, цілісним, самостійним. Дисертаційна робота відповідає галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) та сучасним вимогам до оформлення дисертації. Робота цілком відповідає науковій кваліфікації здобувача порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою кабінету міністрів України від 12 січня 2022 року № 44. З урахуванням виконання у повному обсязі освітньої складової, освітньо-наукової програми та індивідуального плану наукової роботи дисертантка заслуговує присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Перепелюк Тетяна Дмитрівна – опонент, кандидат психологічних наук, професор кафедри психології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Наголосила, що дослідження Картушинської Антоніни Володимирівни присвячено надважливій проблемі медичного, психологічного та соціального значення. Тривале безрезультатне лікування безпліддя супроводжується спектром психоемоційних реакцій жінок – від невротичних до важких депресивних розладів. Це спричинює порушення партнерських та сімейних стосунків, призводить до особистих та сімейних криз. Неможливість мати дитину – одна з найважчих, психологічно травмуючих та емоційно складних сімейних ситуацій.

Позитивним є те, що результати дослідження впроваджено в Інституті репродуктивної медицини клініки професора Ф. В. Дахно.

Критичний аналіз роботи дозволяє говорити про те, що поставлені дослідницькі завдання логічно узгоджуються з метою дисертаційної роботи. Текст відповідає його предмету. Хід вирішення мети і завдань послідовно розкрито в дослідженні. Вважаємо, що дисертаційна робота «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» за змістом, актуальністю, рівнем наукової новизни, практичним значенням та характером висновків відповідає галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки (за предметними спеціальностями) та п. 6 «Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою кабінету міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а дисертантка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Ковтун Алла Юріївна – рецензент, кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної та практичної психології Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Актуальність теми дисертаційної роботи обумовлена пошуком причин поліпшення демографічної ситуації у нашій країні, зумовленої зокрема підвищеним рівнем безпліддя жінок невизначеної етіології, браком системи корекції психологічного стану жінок із порушенням фертильності, недостатність розробленості вказаного питання як на теоретичному, так і на практичному рівнях. За різними даними, поширеність безпліддя в європейських країнах становить близько 14 %; згідно із даними МОЗ України рівень безпліддя сягає 20 %, тобто, жінка репродуктивного віку у кожній п'ятій парі не може завагітніти природним шляхом, а ефективність лікування цієї патології очевидно недостатня.

На репродуктивне здоров'я жінок суттєво впливає не лише медичний та фізіологічний чинник, а й стресові фактори.

Дисертаційна робота Картушинської Антоніни Володимирівни «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку» на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) за своєю актуальністю та науково-теоретичним рівнем, новизною постановки та розв'язання проблем, практичним значенням є самостійною закінченою науковою роботою, що відповідає п. 6 «Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою кабінету міністрів України від 12 січня 2022 року № 44, а дисертантка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Отже, разова спеціалізована вчена рада Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя ухвалила:

1. Дисертація Картушинської Антоніни Володимирівни на тему «Особливості психологічного здоров'я жінок репродуктивного віку», що подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) є завершеним самостійним науковим дослідженням, що має новизну, теоретичне та практичне значення, відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року «Про затвердження вимог до оформлення дисертації», Постанови Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року про затвердження «Порядку присудження ступеню доктора філософії та скасування рішення разової

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

2. Присудити Картушинській Антоніні Володимирівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) на підставі результатів відкритого голосування.
3. Оприлюднити рішення разової спеціалізованої вченої ради щодо присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями) Картушинській Антоніні Володимирівні та відеозапис трансляції захисту дисертації на офіційному вебсайті Ніжинського національного університету імені Миколи Гоголя.

Результати відкритого голосування «За» - 5 членів ради,
«Проти» - 0 членів ради,
«Утримався» - 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Картушинській Антоніні Володимирівні ступінь доктора філософії з галузі знань 05 - Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 – Психологія (за предметними спеціальностями).

Голова спеціалізованої
вченої ради

М. В. Папуча

Ніжинський державний університет
імені Миколи Гоголя
Підпис Папуча М. В. засвідчую
Провідний фахівець Мель Михайленко К.

Рецензент

А. Ю. Ковтун

Опонент

О. В. Бацилева

Опонент

В. А. Вінс

Опонент

Т. Д. Перепелюк

08 лютого 2024 р.